

[Ritt Bjerregaard.]

udmærket, hvis den bruges sammen med andre. Derfor erkender vi, at spørgsmålet om undervisningsmateriale kun meget perifert berøres af debatten i dag. Socialdemokratiet har med meget stor bekymring set på debatten, således som den er forløbet siden hin søndag, ikke så meget på grund af de ting, der er sagt — for det har stort set været, hvad man kunne vente sig fra fremskridtspartiets, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis side, mens det måske har undret lidt, at også de konservative ukritisk er hoppet med — men snarere på grund af den udvikling, debatten betegner i uddannelsespolitisk sammenhæng.

Igennem snart 50 år har socialdemokratiske og radikale undervisningsministre garanteret en tryk og stabil udvikling inden for uddannelsessektoren. Den førte politik har hvilet på et bredt grundlag i det danske folk og i folketinget, og jeg føler trang til her at understrege, at det ikke er det samme som blot at følge de ønsker, befolkningen har. Udviklingen kan ikke karakteriseres som gallupdemokratisk, men derimod som en ansvarlig afvejning af uddannelsessystemets udviklingsmuligheder. Udviklingen har været bestemt af et alvorligt forhold til og en dyb respekt for demokratiet, åndsfriheden og tolerancen.

I disse 50 år, ja, man kunne måske endda sige lige siden systemskiftet, er der sket meget i det danske samfund, og befolkningen har skullet omstille sig til mange nye situationer. Det havde næppe været muligt uden den ballast, et stabilt uddannelsessystem giver.

I vor tid befinder samfundet sig igen i en kriselignende situation, hvor arbejdsløsheden er stadigt voksende og giver problemer, ikke kun af økonomisk art. Samtidig træder modsætningerne i befolkningen stadig skarpere frem, og det stiller på ny meget store krav til uddannelsessystemet og dermed til den ansvarlige regering.

Det er ingen større kunst i en rolig og fremadskridende samfundsudvikling ikke at lade uddannelsessystemet halte bagefter og heller ikke at lade det hvile på demokratiet, åndsfriheden og tolerancen. Det trues jo netop ikke, der er netop ingen større konflikter, men fuld opbakning omkring vær-

dierne; men i en krisesituation ændres disse forhold, og det bliver afgørende vigtigt, at netop uddannelsessystemet fastholder sin hvilen på den brede folkelige opbakning og sit fundament i begreberne demokrati, åndsfrihed og tolerance. Ellers uddybes konflikterne, og intolerancen, snæversynet og ønsket om den stærke mand forstærkes.

Debatten om indoktrinering er forstemmende, fordi den har medvirket til at uddybe de eksisterende konflikter og til at så tvivl om folkeskolens grundlag og hvilen på kendte værdier. Debatten har forstærket forældrenes usikkerhed. I forvejen må hele samfundsudviklingen og udsigten til at miste sit arbejde være bekymrende, og dertil kommer så nu den, i virkeligheden helt ubegrundede, utryghed ved skolen, og hvad den gør ved børnene. Socialdemokratiet forstår ikke, at det kan være en ministers opgave at forøge utrygheden, når man oven i købet ved, at man også herved, og det er måske det farligste, giver mulighed for en tankegang om, at det er nogens skyld, at der er syndebukke.

I stedet for at klarlægge de problemer, der vitterlig eksisterer, også i skolen, der jo afspejler samfundet, og derved forsøge at finde frem til løsninger, som vi alle ved er uhyre komplicerede at finde, kaster man sig nu på den mest primitive måde over en bestemt gruppe: marxisterne. Det er deres skyld, at der er vanskeligheder i folkeskolen, det er deres skyld, at der er disciplinære problemer, hærværk osv., for de indoktrinerer børnene.

Det kan i løbet af meget kort tid blive deres skyld, at folk er usikre, at samfundet er fyldt med konflikter osv. Man har fundet nogle at kaste sig over. Det er bare 10 pct. af lærerstanden, ingen ved hvem, og ingen kan derfor klage. Der er jo netop ingen bestemte anklagede, og hverken Danmarks Lærerforening eller undervisningsministeriet har haft klager. Ja, Århus skolekommission har ligefrem enstemmigt vedtaget, at der ikke finder marxistisk indoktrinering sted i Århus. Hvad er det så, sagen drejer sig om, andet end at skabe usikkerhed og mistillid hos lærere og forældre, der jo kan tro, at der er noget om det?

Socialdemokratiet føler trang til at understrege sin tillid til den danske lærerstand. Vi